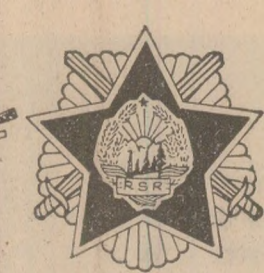
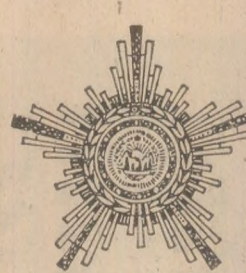

Știința

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LVI Nr. 13 810

Vineri 16 ianuarie 1987

6 PAGINI — 50 BANI

În spiritul sarcinilor subliniate la ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.

TERMOCENTRALELOR — CÎT MAI MULT CĂRBUNE ȘI NUMAI DE BUNĂ CALITATE!

În finalizarea cu bune rezultate a eforturilor lucrătorilor din termocentrale pentru asigurarea unor cantități sporite de energie, în spiritul sarcinilor subliniate de tovarășul Nicolae Ceaușescu la recenta ședință a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., un rol deosebit revine minerilor țării, chemați să livreze ritmic și de bună calitate cărbune-

le necesar unităților energetice. Iată de ce, în investigațiile de azi ale „Științei” consacrate asigurării bazei energetice și de materii prime ale țării, ne oprim asupra preocupărilor minerilor din Valea Jiului pentru creșterea producției și ridicarea calității cărbunelui livrat.

Potrivit prevederilor planului, în acest an, ca de altfel în întregul cincinal, minele Văii Jiului urmează să aibă o contribuție decisivă la asigurarea cantităților de cărbune necesare alt pentru programul energetic, cit și pentru cocsierii. Practic, până în 1990 producția de cărbune din acest bazin se va dubla, pe de o parte prin intrarea în funcțiune a noi, exploatare și dezvoltarea celor existente și, pe de altă parte, prin intensificarea activității în subteran, creșterea randamentului pe post, utilizarea cu eficiență sporită a tehnicii din dotare și a forței de muncă.

O asemenea orientare spre creșterea rapidă a producției are o judecioasă fundamentare. În condițiile în care țara noastră dispune de resurse

energetice reduse, este rațional, este absolut necesar să valorificăm cit mai bine cărbunele de Valea Jiului, hulla cu putere energetică mai ridicată și cu capacitate de cocsificare — proprietăți care în general nu pot fi întâlnite la cărbunele ce se extrage din alte zone ale țării.

În aceste condiții este deosebit de important ca o dată cu creșterea extracției să se livreze numai cărbune de bună calitate, apt pentru a fi utilizat cu maximum de randament în instalațiile energetice și în cocsierii. Un argument în acest sens: cazanele termocentralele Mintia-Deva sint proiectate să funcționeze optim, la întreaga capacitate, numai dacă se asigură cărbune de o anumită pu-

tere calorică. Diminuarea puterii calorice a cărbunelui cu 100 kcal/kg înseamnă o scădere de putere pe întreaga termocentrală cu 30 MW, ceea ce înț-o zi echivalează cu un minus de producție de energie electrică de 720 MW/h.

Intre factorii care determină puterea calorică a cărbunelui, o mare însemnătate au condițiile de zăcămint. Or, din acest punct de vedere, natura nu ne-a privilegiat prea mult: cărbunele din straturile geologice ale Văii Jiului are caracteristici calitative medii. De asemenea, creșterea cantității de steril în cărbune este legată de extinderea procedurilor de extracție cu complexe mecanizate. Într-adevăr, combinele de mare productivitate, care mușcă

fără a alege din stratul de cărbune, antrenează și intercalațiile de steril, în vreme ce, într-un abataj elastic, minerul are mai mari posibilități să aleagă în subteran sterilul de cărbune. Iar anul acesta, 40 la sută din cărbunele Văii Jiului se extrage cu complexe mecanizate și în ani viitori acest indicator va crește în continuare.

De la aceste date au pornit investigațiile noastre care și-au propus să releve în ce măsură minerii și preparatorii pot contribui la ridicarea calității cărbunelui, a puterii sale calorice.

Sabin CERBU

(Continuare în pag. a III-a)

Reducerea substanțială a consumului de energie electrică

Colectivul de oameni ai muncii de la Întreprinderea de utilaje și piese de schimb din Suceava continuă realizarea obiectivelor prevăzute în programul de organizare și modernizare a proceselor de producție. La turnatorie, secție cu un consum mare de energie electrică, se reorganizează și extinde atelierele de modele metalice. Se creează astfel condițiile aplicării pe scară largă a tehnologiei de turnare în forme de nisip ridicat. Procedul asigură o mai mare precizie a reperelor, permițind micșorarea cu 50 la sută a adaosului de prelucrare, reducerea la jumătate a volumului de manoperă la prelucrarea prin așchiere și, în cele din urmă, scăderea considerabilă a consumului de energie electrică. De altfel, aplicarea în toate secțiile și atelierele și a altor măsuri de reducere a consumurilor și de gospodărire rațională a energiei a dus la economisirea, în prima jumătate a lunii ianuarie, a peste 250 000 kWh energie electrică. (Sava Bejinaru).

O nouă capacitate de producție

La Întreprinderea de rulmenți din municipiul Alexandria a fost pusă în funcțiune o nouă capacitate de producție. Amănunte ne-a oferit ing. Liviu Colesan, director tehnic al întreprinderii:

Noile tipuri și variante de rulmenți realizate la linia tehnologică racordată la circuitul productiv se remarcă prin gradul înalt de prelucrare, cotele mici de execuție, precizia de lucru și fiabilitatea ridicată. În acest fel, gama produselor executate în întreprinderea noastră se îmbogățește cu rulmenți de dimensiuni mici pentru motoare electrice, autoturisme, calculatoare electronice, produse ale industriei electrotehnice, practic mai bine de 90 la sută din producția noii capacități regăsindu-se în exportul direct și indirect. În prezent, constructorii și montorii de utilaje, împreună cu formații de muncitori și specialiști din cadrul întreprinderii, acționează cu forțe sporite pentru a finaliza noi capacități de producție, prevăzute în programul de dezvoltare a acestei moderne unități a industriei noastre constructoare de mașini. (Stan Ștefan).

Producție fizică peste prevederi

În industria județului Mures, preocuparea statornică pentru funcționarea cu înalt randament a utilajelor și instalațiilor și creșterea pe această bază a productivității muncii s-a concretizat în obținerea unor însemnate sporuri de producție. Astfel, de la începutul lunii ianuarie, au fost realizate, în plus față de sarcinile de plan, 1 236 tone îngrășăminte chimice, 17 000 mp geamuri trase și laminare, 10 tone melamină, 140 me cherestea, ceramică de meaj în valoare de 32 000 lei, precum și însemnate cantități de utilaje tehnologice pentru chimie, utilaje pentru exploatarea și prelucrarea lemnului și alte produse utile economiei naționale. De remarcă că întregul spor de producție a fost obținut pe seama creșterii productivității muncii. (Gheorghe Giurgiu).

OAMENII AI MUNCII, CETĂȚENI!

La locurile de muncă și în propriile locuințe, folosiți rațional, cu maximă grijă gospodărească, energia! Aceasta este o înaltă îndatorire patriotică a tuturor, o sarcină de maximă importanță pentru desfășurarea normală a activității economice și sociale!

Racordare la sistemul energetic național

În constelația energetică a Țării a apărut o nouă capacitate — CENTRALA HIDRO-ELECTRICĂ GURA LOTRULUI — ultima din hidrocentralele construite pe cursul mijlociu al râului Olt. După încheierea probelor mecanice și de testare, a capacității productive, prima turbină a acestui obiectiv a fost racordată la sistemul energetic național, pulsind deja, până în prezent, aproape un milion kilowati-oră energie electrică. Noua hidrocentrală dispune de o putere instalată totală de 25 MW. (Ion Stanciu).

Succese ale constructorilor

Constructorii și montorii de pe amenajarea hidroenergetică RIUL MARE-RETEZAT sint puternic mobilizați pentru executarea unor importante lucrări la noile obiective energetice din aval, care trebuie să intre cit mai repede în producție. Zilele acestea, brigada nr. 5 de la Ostrov, după ce a încheiat lucrările de suprastructură și a montat podul rulant, a terminat și închiderea centralei hidroelectrice de la Ostrov Mare, care a fost predată montorilor în vederea echipării și punerii în funcțiune. (Sabin Cerbu).

Din noua arhitectură a Brăilei

Foto: Agerpres

Oamenii datoriei

Nisipitu se află la peste o sută de kilometri de Suceava, o cifră care spune ceva și celui care n-a fost acolo încă. Trenul urcă anevoios până în acest punct, apoi se urcă pe harta feroviară, iar cele citeva sute de hectare existente în acest areal montan doar 130 sint arabile. Ceea ce reprezintă

INSEMNARI

foarte puțin. Am văzut însă casele și gospodăriile umenilor și pot afirma că ele poartă amprenta hărniciei, dirzeniei și dragostei de mai bine ale oamenilor. „Cu excepția celor care lucrează la pădure, în sectorul forestier, tmi spunea secretarul adjunct Gheorghe Cega, ceilalți sint crescători de animale”. Într-adevăr, în ciuda condițiilor mai puțin favorabile, gospodăriile locuitorilor au înțeles să predea amai staturii importante cantități de produse agricole.

Iată doar un exemplu: Andrei Costil și-a mesterit un fel de furnicular cu care își asigură oare necesară dintr-o vale situată la sute de metri de casă. De-acolo, de la Costileva de Sus, el a trimis spre orae aproape 3000 mii de litri de lapte și mai multe animale tinere în greutate totală de 1800 kilograme.

— Văia la Ulma are o anume asprimă, e de pădere și primarul Vasile Sanduc, dacă avem în vedere particularitățile reliefului, ce și pe cele ale climatului. Însă oamenii de

aici își gospodăresc cu chibzuință pământul, au o mare dragoste pentru animale, sint energici și întreprinzători. Rodelele muncii lor se regăsesc în trîntăria caselor, în eleganta interioarelor, în felul cum acestea sint îngrijite și mobilate. Femeile sint neîntrecute în arta decorativă și a tesutului. Sosit nu de multă vreme la Ulma, tîdnărul primar e pus, la rîndul lui, pe japie mari. Ascultîndu-l acum, în aceste zile de iarnă, rămîi impresionat de elanul, de dorința sa de implicare în rezolvarea micilor și marilor probleme ale comunei. „Am fost, zice, în mai toate casele să văd cum trăiesc oamenii, am discutat cu ei și le-am solicitat părerea, dar și sprijinul în acțiunile pe care le avem de îndeplinit”. Și este remarcabil faptul că acest nimos activist, fost muncitor, nu a pierdut din vedere nici latura educațională a programului său. „Așa am fost format, așa am fost eu însumi educat: în spiritul muncii, al onorării înaltelor datorii”.

La Nisipitu tarna vine repede. Și de astă dată ea a venit mai repede ca în alte locuri. Ninge și în ziua în care am plecat de-acolo și, reamintindu-mi acum cînd scriu de fluturarea aceea cu fulgi mari, catifelești, gîndul se înlocuiește cu emoție spre cei pe care i-am cunoscut în acest capăt de nord al țării, oameni domni și mindri gînd neclintîți, asemenea muniilor din preajmă ne umeri cărora se sprijină nemărginită zădri.

Jon BELDEANU

această privință. Încercătoare în forța genului uman, lumea își continuă drumul spre progres privind cu speranță și încredere spre rezervele care adevărat nepuizabile ale Țării numite inteligență și creativitate. Da, inteligența și creativitatea, izvoarele miraculoase ale genului uman, capabile să ofere o alternativă, poate azi imprevizibilă, altor resurse clasice de materii prime, cit și celor energetice. Inteligența și creativitatea, supreme manifestări ale gîndirii și spirituității umane, domenii în care românii și-au pus de-a lungul anilor, își pun și își vor pune și în viitor semnături de prestigiu.

Chiar dacă, în laboratoare, cercetătorii gîndesc și elaborează noi tehnologii de producere a fontel sau creează noi mărci de oțel cu un înalt grad de aliere, chiar dacă chimistii desprind fracții nebanuete încă din sirul reacțiilor chimice, iar minerii scot din adîncuri minereuri cu grad de concentrate minerale nemăintîlnite, chiar dacă fierul, petrolul, cărbunele, piatra și lemnul rămîn materialele covirșitoare dominante ale producției în acest sfîrșit de secol al electronicii, totuși, în lumea științei se creează, acum, în acești ani, un univers nou al resurselor materiale. Întreaga lume a științei, esaloane întregi de savanți de renume mondial își consacră din plin capacitatea creatoare genezei, creării de noi materiale. În marile strategii ale progresului conceperea și realizarea de noi materiale, menite să asigure consumuri reduse și performanțe incomparabile cu materialele tradiționale (temperaturi, eforturi mecanice, posibilități de miniaturizare ș.a.), deci și resurse noi și durabile pentru dezvoltare, capătă contururi

VioREL SALAGEAN

(Continuare în pag. a V-a)

A GÎNDI ECONOMIC, A ACȚIONA GOSPODĂREȘTE

În lume în această privință, cu atât mai mult cu cit mai persistă mentalitatea consumatoristă asupra resurselor.

De la un capăt la altul al globului toată lumea produce și consumă materiale și energie. Amatori de statistici și-au trimis firul curiozității și în acest domeniu, stabilind cifre, desigur aproximative, care nu pot să nu stimească întesul. Anual, omenirea extrage și prelucurează, în multiple cicluri de producție și consum, peste 70 000 milioane tone de materii prime și materiale, ceea ce înseamnă o medie de 14 000—15 000 kg pe un locuitor. Mai mult de o treime din materia primă consumată anual de omenire are drept obiectiv asigurarea energiei. Dacă în 1925 consumul energetic al întregii omeniri era de circa 1,5 miliarde tone echivalent cărbune, în prezent a ajuns la aproape 12 miliarde tone, ceea ce înseamnă în șase decenii o creștere de circa opt ori!

aproape matematică dimensiunea resurselor de materii prime și de energie pe glob, puține sint țările lumii în care exploatarea lor rațională și valorificarea lor depășește să se fi ridicat la rang de politică de stat. Sint cunoscute, în această privință, măsurile inițiate, în ultimii cincisprezece ani, de partidul nostru pentru punerea în valoare a resurselor care sint cunoscute și de metale, precum și cele vizînd restructurarea surselor de energie pentru economisirea severă a petrolului și a gazelor naturale sau promovarea unor tehnologii de vîrf menite să asigure valorificarea superioară a tuturor resurselor materiale.

Îngrijorarea față de epuizarea unor resurse materiale și energetice într-un timp istoric scurt nu poate fi ascunsă, ea este reală. În același timp, este limpede că pofta de consum, în continuă creștere, nu va putea fi stăvilită. Cel puțin pînă în prezent nu există nici un semn în

ÎN SPIRITUL SARCINILOR SUBLINIATE LA ȘEDINȚA COMITETULUI POLITIC EXECUTIV AL C.Ç. AL P.C.R.

TERMOCENTRALELE — cît mai mult cărbune și numai de bună calitate!

IN ABATAJE

Măsuri eficiente, care asigură o înaltă productivitate

Din abatajele minei Lupeni, prepararea primește zilnic circa 7000 tone cărbune. Este o producție însemnată, care cere un efort susținut în abataje și o bună organizare a transportului spre fabrică. Pe banda care aduce cărbunele din adincuri mai vedem, ici-colo, și bolovani, pietre sau bucăți de lemn, semn că în unele locuri de muncă se mai scapă din vedere cerința respectării înlocuitorilor a normelor de calitate a cărbunelui. Desigur, în abataje lucrează adevărate uzine subterane, complexe mecanizate, și în aceste condiții mai ajunge și sterili în cărbune, dar este logic, este necesar ca evacuarea sterilității sau a unor materiale de la lucrările ce se efectuează pentru întreținere și reparații să se facă pe alte circuite decât pe benzile de transport al cărbunelui.

Ce se întâmplă în subteran? La sectoarele III și IV îl vedem la lucru pe harnicii mineri din brigăzile conduse de Constantin Popa și Mihail Blaga. Ei minuesc cu pricepere complexele mecanizate. Din timp în timp, utilajele sînt oprite, se verifică armăturile și se corectează poziția combinelor. „Sîntem legați de sigur de sarcina de a realiza o anumită productivitate pe post — ne spune minerul Constantin Popa. Dar, uneori, traversăm zone mai dificile, cu intercalări de sterili. Desigur, am putea merge din plin cu complexul, dar, în aceste condiții, ar însemna să creștem proporția de sterili în cărbune. Preferăm să ne oprim din cînd în cînd pentru reglaje necesare. Aceasta este, după părerea noastră, varianta optimă de lucru.”

Un mod rațional, gospodăresc de a gîndi și a acționa. Și este bine că în acest fel procedeză o bună parte din brigăzile de mineri. Dar, din păcate, la unele abataje, uneori din dorința de a spori cu orice preț extracția, alții din cauza condițiilor de zăcămint, nu se face întotdeauna armarea corespunzătoare a abatajelor și, de aceea, apar mici

surpări de piatră care se amestecă în cărbune, se apelează la extracția cu complexe mecanizate în straturi subțiri de cărbune, deși ar fi mai potrivite alte tehnologii. De asemenea, în mai multe mine se dovedește a fi necesară intensificarea acțiunii de separare a circuitului de cărbune de cel de sterili pe benzi și introducerea clauzării — adică sortării în subteran a cărbunelui — acolo unde este prevăzută.

Unele mine, cum sînt Petrița, Dîlja, Livezeni și Uricani, și-au realizat instalații de clauzare pe care le folosesc cu bune rezultate. Am notat preocuparea ce există în această privință pentru ca la toate minele, și în primul rînd la Lupeni, să se monteze instalații noi, concepute de specialiști români și realizate la „Unio” Satu Mare. Este vorba de instalații de concasare cu tambur care sfărîmă selectiv masa minieră, realizînd concomitent și separarea sterilității, fapt care contribuie mult la îmbunătățirea calității cărbunelui ce intră în procesul de prelucrare în preparări.

Desigur, extragerea unor cantități de cărbune cu un procent mai mare de sterili antrenează consumuri, cheltuieli suplimentare. Mai mult decît atât, este influențată direct calitatea cărbunelui net obținut. Or, o calitate mai slabă a cărbunelui se reflectă nemijlocit în gestiunea unităților miniere respective. Astfel, anul trecut, pentru asigurarea unor cantități de cărbune cu procente de cenușă sub limitele planificate, deci a unui cărbune de calitate superioară, minele Livezeni, Bărbănteni și Dîlja au primit bonificații de peste 23 milioane lei; în schimb, datorită trimerilor în preparări a unui cărbune cu un procent mai mare de cenușă, alte mine au plătit penalizări între 2 și 7 milioane lei, sume care s-au repercutat asupra beneficiilor și, deci, pînă la urmă, asupra câștigului colectivului respectiv. Așadar, este în avantajul minerilor să fie buni gospodari, să expedieze la preparări cărbune de bună calitate.

IN PREPARAȚII

Locul unde se decide buna calitate

Primul popas al cărbunelui după ieșirea din mină este uzina de preparare. De fapt, sînt trei asemenea unități în Valea Jiului, care asigură, plastic vorbind, înobilarea cărbunelui. În anumite limite, firește. Colectivul întreprinderii de preparare a cărbunelui Valea Jiului — din care fac parte aceste unități — suferă de o mică deficiență în 1986 a reușit să îmbunătățească cu 104 kcal/kg puterea calorică a sortimentelor de cărbune denumite „mixte” energetice, care au ajuns la 2.854 kcal/kg. Este un salt apreciabil. Pe ce căl pot să acționeze preparatorii în vederea ridicării calității cărbunelui extras?

— Extracția de cărbune din fiecare zonă a Văii Jiului prezintă un

anumit specific, ce-și pune amprenta asupra funcționării fiecărei uzine de preparare — ne precizează ing. Nicolae Vilcea, directorul întreprinderii. Rezolvarea celor mai acute probleme cade în seama preparării Lupeni, unde avem obligația să asigurăm în primul rînd sortimentele de cărbune destinat cocserilor. După „alegera” acestui cărbune rămîn alte sorturi de cărbune cu valoare energetică, dar cu putere calorică mai redusă, de 2.750 kcal/kg.

— N-ar fi posibil ca din procesul de preparare să crească puterea calorică a acestui cărbune?

— Important este să fie găsită o

proporție optimă între puterea calorică a cărbunelui și gradul de extracție. În general, prin spălarea în

preparații merge la haldă 8 la sută din cantitatea de cărbune conținută în masa minieră extrasă. Ca să ajungem cu „mixtele” energetice la o putere calorică superioară, fără a mai releva complicațiile tehnologice pe instalațiile pe care le avem în dotare, ar fi necesar să sporim de aproape două ori costurile de prelucrare și am pierde aproape o jumătate de milion de tone de cărbune, care ar ajunge la haldă. Or, nu ne

producție, cum sînt intreruperile ne prevăzute în funcționarea unor instalații. Așa se explică unele fluctuații în indicii de calitate. De asemenea, nu întotdeauna se realizează un control riguros la recepția cantitativă și calitativă a cărbunelui brut.

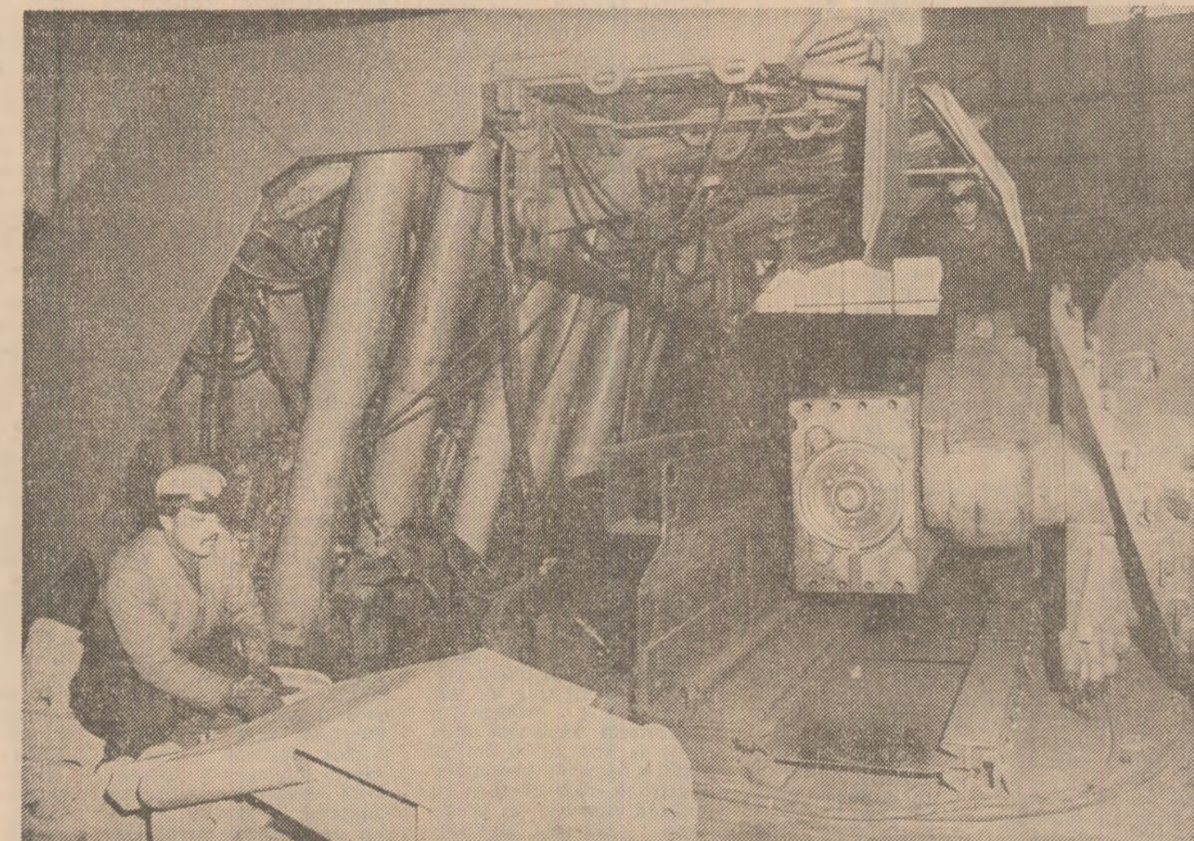
Ce măsuri se impun? În primul rînd clauzarea mai intensă și mai atentă a sterilității la clasa +80 mm la preparăriile Lupeni și Coroești.

Apoi, folosirea corespunzătoare a aparatului de determinare a conținutului de cenușă existente în utilajele de concentrare. Astfel, se poate interveni operativ în desfășurarea procesului tehnologic. În paralel, se impun intensificarea lucrărilor de sporire a capacității de haldare a sterilității, precum și grăbirea intrării în funcțiune a unor noi instalații moderne de preparare la Livezeni și Uricani.

acționeze mai ferm și mai energic pentru adaptarea instalațiilor energetice la tipul de cărbune pe care îl furnizează bazinul carbonifer al Văii Jiului. Astfel, recent, aici au fost montate și puse în funcțiune șase mori de cărbune cu disc și sferă, care asigură condiții pentru sporirea producției de energie electrică pe grup cu 70 milioane kWh anual. Sînt și alte căutări pentru perfecționarea proceselor tehnologice.

Este un adevăr de necontestat că minerii și preparatorii au datvia să trimită cărbune de calitate, cu o

putere calorică cît mai mare, dar unele limite nu se pot depăși. De aceea, energeticienii sînt dator să privească cu înțelegere răspunderea sarcina care le revine de a-și perfecționa și adapta instalațiile după puterea calorică a cărbunelui. Este drept, aceasta cere timp, cere efort, dar, avînd în vedere competența profesională a colectivului de aici, cu sprijinul ministerului de resort, este pe deplin posibil ca termocentrala de la Mintia să folosească cu o eficiență crescută în viitorul apropiat cărbunele din Valea Jiului.

La întreprinderea de utilaj minier Petroșani se face verificarea tehnică finală a unei combine care va lucra într-un abataj cu susținere meconizată

IN TERMOCENTRALE

Pe primul plan — promovarea noilor tehnologii

Colectivul de oameni și muncă de la termocentrala Mintia-Deva se numără printre unitățile energetice de frunte ale țării noastre, care de mai multă vreme pulsează ritmic energia electrică în sistemul național. Aici, în decursul anilor, s-a acumulat o bogată experiență în folosirea corespunzătoare a instalațiilor și utilajelor energetice, în întreținerea și buna gospodărire a spațiilor de producție. În cadrul termocentralei lucrează muncitori și cadre tehnico-ingenieresti cu pregătire profesională ridicată, capabile să rezolve numeroase probleme ce le ridică producția. Una dintre sarcinile importante ce le revin în actuala etapă termoelectrică, deci și celor de la Mintia, se referă la îmbunătățirea și perfecționarea proceselor tehnologice, adaptarea funcționării instalațiilor pentru folosirea cărbunilor de Valea Jiului la o putere calorică mai scăzută.

Discuția a avut nu numai darul de a releva o cale posibilă de urmat în preparări pentru sporirea calității cărbunelui. Pentru că, de fapt, și în activitatea colectivului din acest sector există însemnate rezerve ce pot fi puse în valoare. Sînt rezerve la care s-au referit în mod concret participanții la ultima adunare generală a oamenilor muncii din cadrul întreprinderii de preparare a cărbunelui din Valea Jiului, prilej cu care au fost relevate o serie de neajunsuri și s-au propus soluții menite să asigure îmbunătățirea mai substanțială a calității cărbunelui. Astfel, s-a relevat că nu în toate echipele și schimburile de lucru s-a reușit să se asigure un spirit ferm de ordine și disciplină pentru exploatarea și întreținerea corespunzătoare a utilajelor, pentru respectarea strictă a proceselor tehnologice, pentru menținerea parametrilor optimi de reglare la utilajele de concentrare, pentru rezolvarea operativă a problemelor care apar în

la Jiului se menține în limitele stabilitate. Sînt totuși situații cînd de la preparări vin vagoane cu cărbune care conține pietre și alte impurități și deci, pe de o parte, puterea calorică a cărbunelui este mai mică decît cea prevăzută, iar, pe de altă parte, apar defecțiuni la morile ce pregătesc praful de cărbune pentru a fi ars pentru cazane. Este limpede că folosirea unui cărbune cu o putere calorică mai mică și cu un conținut mai mare de sterili determină multe greutăți, cauzează uzuri premature și defecțiuni repetate la instalațiile de preparare a prafului de cărbune: mori, separatori de praf, alimentatori de cărbune brut. Iată de ce energeticienii fac și pe această cale un apel călduros către mineri și preparatorii de a lua asemenea măsuri care să evite scăderea pietrelor mari și altor materiale în cărbunele trimis termocentralei.

Și totuși, ce pot face energeticienii de la Mintia pentru valorificarea superioară a cărbunelui din Valea Jiului? În primul rînd să aplice cît mai grabnic măsurile stabilite privind asigurarea unei omogenizări mai bune a cărbunelui energetic. Apoi, cadrele tehnico-ingenieresti, conducătorii întreprinderii electrocentrale și a termocentralei trebuie să

După cum s-a putut observa, investigațiile au cuprins unități de pe „fluxul cărbunelui”, de la mină, preparări, termocentrală și cocserie, situat în aceeași județ — Hunedoara. De aceea, am adus la cunoștință concluziile noastre, punctele de vedere exprimate de interlocutorii tovarășului Ion Ionescu, președintele Consiliului județean de control muncitoresc al activității economice-sociale, care ne-a spus:

— Sarcina pe care ne-a trasat-o secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, este de a spori considerabil extracția de cărbune în Valea Jiului și participarea acestuia la producția de cocs și energie electrică. O sarcină deosebit de importantă, esențială pentru economia națională, pe care sîntem dator să o îndeplinim necondiționat. Proprietățile energetice și de cocsificare ale cărbunelui extras din acest bazin nu sînt foarte mari, dar este o resursă sigură de care putem dispune și nu ne putem permite să o irosim, cît avem obligația să o valorificăm cît mai bine. În acest spirit, analizele întreprinse de comitetul județean de partid în mine, preparări, termocentrale și cocserie au evidențiat atît unele neajunsuri în punerea în valoare a cărbunelui extras, cît și anumite experiențe bune,

care — generalizate — sînt în măsură să asigure utilizarea cu eficiență sporită a acestei prețioase resurse. De aceea, în cadrul acțiunii de perfecționare a organizării și modernizării a fabricației, s-a acordat cea mai mare atenție stabilirii măsurilor celor mai potrivite pentru ca în condițiile sporirii producției de cărbune să nu se abatească nici un moment preocupările pentru calitate. În acest scop au fost organizate schimburi de experiență între minierii preparatorii, energeticienii și cocserii, s-au stabilit măsuri tehnice comune. Dar oricît de bune ar fi asemenea măsuri — unele relevante și în ancheta „Științei” — aplicarea lor cu eficiență scontată depinde în mod hotărîtor de spiritul de răspundere, de ordine și disciplină manifestat în toate unitățile aflate pe fluxul cărbunelui. De aceea, rămîne ca o îndatorire de prim ordin a organelor și organizațiilor de partid din unitățile respective, sub coordonarea comitetului județean de partid, de a intensifica munca organizatorică și politico-educativă pentru îndeplinirea cu cinste de către fiecare colectiv muncitoresc a îndatoririlor ce li revin în privința valorificării superioare a cărbunelui.

EXPERIENȚA ÎNĂLȚĂ la tribuna Științei

În ultimul an, în sectoarele zootehnice din unitățile agricole ialomitene s-au înregistrat creșteri importante la producțiile de lapte, carne, lînă și un însemnat spor al natalității. Este rezultatul aplicării consecvente a măsurilor stabilite de comitetul județean de partid.

Dacă județul Ialomița se numără de doi ani printre județele Tru-

tești la producția de lapte, în 1986 I.A.S. Slobozia s-a situat pe locul I pe țară cu o producție medie de 5.503 litri lapte de la fiecare vacă furajată. Cum au ajuns cele 3 ferme de vaci cu lapte, avînd un efectiv de 1.383 de capete, la o producție de 5.503 litri? Iată întrebară firească și la care cu ajuto-

rul specialiștilor de la I.A.S. Slobozia vrem să răspundem pe cit se poate.

De la început vrem să fac o precizare, ne spune directorul unității, Dumitru Bordel. Ceea ce am realizat în 1986 este rezultatul sprijinului permanent pe care noi, asemenea celorlalte unități din județ, l-am primit din partea biroului județean de partid. Beneficiind de acest sprijin, munca noastră a căpătat consistență, materializîndu-se în rezultate pe care nici cel mai optimist dintre noi nu le întrezăreau acum 4-5 ani. Iată, de altfel, evoluția pe care a cunoscut-o producția de lapte în această unitate în ultimii 5 ani.

Ferma	Producția medie de lapte — litri		
	1982	1984	1986
Amara	1.552	3.313	5.908
Bora	1.477	3.171	5.104
Complex Bora	1.396	3.502	4.770
Total I.A.S. Slobozia :	1.467	3.363	5.503

În 1986 s-a depășit planul livrărilor la fondul de stat cu 5.218 hl,

iar planul de producție a fost reallizat în proporție de 110,5 la sută, ob-

ținîndu-se pe ansamblu un beneficiu de 3,5 milioane lei, cu 1,4 milioane lei mai mult față de plan.

Dar să vedem, totuși, cum s-a realizat acest salt spectaculos: „Am pornit de la premisa că vacile stăpînute de noi nu sînt în spume medicul veterinar Virgil Cottofeanu. De aici întreaga noastră atenție a fost concentrată spre activitatea de reproducție. De altfel, procentul natalității a crescut în 5 ani cu 20 la sută. Acest important spor ne-a permis scoaterea din efectiv a animalelor neproductive, înaintate în vîrstă și cu diferite afecțiuni care le diminuau potențialul productiv.”

Acțiunea de selecție și ameliorare a taurinelor a fost privită la I.A.S. Slobozia cu răspundere, interveni inginerul Dumitru Bordel. În momentul de față sînt în producție metisii cu infuzie de holstein din generația a doua și avem pregătiți pentru reproducție lotul de tineret fermelor generația a treia. Întreaga activitate se desfășoară în perspectivă, o perspectivă gîndită în funcție de fiecare lot, grajd și fermă. În puține cuvinte am arătat care sînt secretele realizării la ora actuală a unui efectiv de mare productivitate.

La I.A.S. Slobozia, modernizările la adăposturi se află în centrul atenției, acțiunile întreprinse fiind

deosebit de utile. În cadrul acțiunii de modernizare la ferma Amara, în 1985, prin colaborarea mai multor unități constructoare, s-a reușit ca în 7 luni să se modernizeze radical 9 grajduri cu o capacitate de 1.100 locuri, din care o munitate. La noile construcții, realizate într-o concepție proprie, s-au adus unele modificări absolute necesare la proiect, ținînd cont de climatul din Bărgăan. Modernizările aduse au contribuit la creșterea nivelului de disciplină al tuturor lucrătorilor, mecanizatorilor și specialiștilor din sectorul zootehnic. De asemenea, prin construcția depozitelor pentru furaje de volum, s-au asigurat condiții pentru o bună conservare a acestora. Modul de exploatarea a depozitelor permite reutilizarea și depozitarea sub formă de fin vitaminos a unor cantități suficiente de lucernă. Atît finul, cît și semînțul cu înaltă valoare energetică au intrat în tradiția unității.

La I.A.S. Slobozia, din primăvară pînă în toamnă se lucrează cu două formații specializate în producerea și recoltarea furajelor. Una asigură furajarea zilnică a animalelor cu o ritmicitate de sezonieră, iar a doua se îngrijește de depozitarea și conservarea acestora pentru sezonul

rece. Fiecare fermă are bucătării furajate dotate cu utilaje de mare randament. În sezonul rece se practică sistemul stocurilor-tampion, ceea ce permite să se treacă ușor peste anumite perioade cu viscol și zăpadă mai mare. Față de acum 5 ani, suprafața destinată bazei furajelor nu a crescut, dar prin folosirea intensă a întregii suprafețe și prin culturi duble, de care nu se poate dispense nici un bun zootehnist, s-a ajuns la acoperirea necesarului de furaje pentru întregul efectiv, ceea ce asigură producerea unor mari cantități de lapte, carne și un progres însemnat în sporul de natalitate. Cele 870 de hectare cu furaje au fost amplasate pe terenuri irigate, iar echipele de udători, ca de altfel și mecanizatorii din cadrul fermelor zootehnice muncesc în acord global, retribuită acestora făcîndu-se în funcție de producția animalieră. Vorbind despre culturile duble, la I.A.S. Slobozia se realizează an de an cantități tot mai mari de semînț de soia, semănat după recoltarea păioaselor. Soia se recoltează cînd bobul ajunge în stadiul de ceară. Recoltarea se face în două faze. Prima dată se taie și se lasă să se usuce pînă la 40-45 la sută, apoi se toacă și se insilozează. La terminarea fermentației, valoarea nutritivă a-

junge la 0,6 unități și circa 140 grame proteină digestibilă raportată la 1 kg de substanță uscată.

Despre riguroasa și răspunderea cu care se îngrijește animalele la I.A.S. Slobozia ne-am convins urmărind modul în care bucătăriile furajere pregătesc rațiile — rații strict corespunzătoare fiecărei categorii.

S-a muncit și se muncește mult la I.A.S. Slobozia pentru păstrarea rezultatelor obținute, pentru ameliorarea efectivului, pentru îmbunătățirea condițiilor de adăpostire și furajare. Dar toate acestea le fac oamenii. Schimbarea mentalității ca se poate mai mult și mai bine — iată frontul nr. 1 pe care s-a dus o luptă permanentă pentru disciplinarea întregului colectiv de îngrijitori și specialiști. La I.A.S. Slobozia se spune: „Cine nu se încredințează în normele de conduită internă se autoexcludă”. Opinia colectivului de la fiecare fermă își spune direct cuvîntul și prin forța ei se stabilesc măsurile și impotriva celor care încălcă normele de conduită. În acest mod s-a ajuns la selectarea celor mai desăvîrșiți îngrijitori, permanentizarea și specializarea acestora pe categorii de animale. Vorbind despre oameni, trebuie să menționăm și o realizare a unei producții medii de peste 5.500 litri de lapte, producție care a atras după sine înaltul titlu

de „Erou al Noii Revoluții Agricole” directorului unității, Dumitru Bordel, evidenția munca plină de abnegație și pasivă desăvîrșită de îngrijitorii Sava Moruz, Teodora Ungureanu, Dumitru Nistor, Ion Cîrpi, Radu Răducan, Ion Birsan, Mihail Rîmbu, Aurica Ungureanu, Profira Popovici, Aurel Ursu, mecanicii Aurel Constantin, Vasile Cucu, George Moise, Tudor Mănăila, Ștefan Beciu și Mihailache Mustăța, mecanizatorii Georgehe Căluț, Ion Turculeț, Ion Bratu, Constantin Bordea și șeful formației de furaje — Stilian Budu. De asemenea, merită apreciate eforturile operatorilor însemnători Liviu Teodorescu și Ion Condou, ale medicilor veterinarilor Florin Popescu, Elena Zamfir, Mihail Popescu, inginerilor zootehnici Valeriu Tănăsescu și Teodora Rusu.

Grăia pentru oameni se materializează în acest an și prin cele două blocuri cu 12 apartamente ce se construiesc în imediata vecinătate a fermelor zootehnice și care vor fi date în curînd în folosință. În nou-le apartamente se vor muta cît mai buni din cei mai buni îngrijitori, mecanici, mecanizatori și specialiști care lucrează în fermele zootehnice, în fermele de vaci cu lapte.

Mihail VIȘOIU
correspondentul „Științei”

În cinci ani, de patru ori mai mult!

Explicații ale creșterii spectaculoase a zootehniei și a producției de lapte la I.A.S. Slobozia

Grupaj realizat de **Silviu ACHIM**

V. ALEXANDRESCU